

## POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa Z. J.  
przeciwko S. G. , W. R. , J. R. i A. R.  
o zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 maja 2020 r.,  
na skutek skarg kasacyjnych pozwanych  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 25 kwietnia 2019 r., sygn. akt V AGa (...),

- 1. odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej pozwanej S. G. ,**
- 2. odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej pozwanych J. R., W. R. i A. R. ,**
- 3. nie obciąża pozwanych kosztami postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ta regulacja przesądza, że orzeczenie w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zapada tylko po uprzednim dokonaniu oceny istnienia przyczyn

określonych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., gdyż tylko one i ich uzasadnienie mogą być przedmiotem tzw. „przedsądu” i decydują o jego wyniku. Jednocześnie przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

W badanej sprawie zostały wniesione dwie skargi kasacyjne. Obie skargi jako przesłankę przyjęcia ich do rozpoznania wskazują występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. W związku z tym przypomnieć trzeba, że wskazanie na tę przesłankę nakładało na skarżących obowiązek odpowiedniego sformułowania tego zagadnienia, wskazania przepisów prawa, na tle których powstało, przedstawienia kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych, jakie zagadnienie to wywołuje oraz wykazania, że mają one tak istotny, poważny i uniwersalny charakter, iż wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, koniecznego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, lecz przydatnego także dla rozwoju judykatury (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 184/07; z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, 7; - nie publ.). Ani w skardze kasacyjnej wniesionej przez pozwaną S. G. ani w skardze kasacyjnej wniesionej przez pozwanych J. R. , W. R. i A. R. żadne zagadnienie nie zostało sformułowane, a jedynie opisowo przedstawiono problem, jaki, zadaniem skarżących, powstał w badanej sprawie. Nie jest rzeczą Sądu Najwyższego konstruowanie zagadnienia prawnego, które, zdaniem skarżących, ma uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, stąd brak wyartykułowania tego zagadnienia jest wystarczającą podstawą dla odmowy przyjęcia skarg kasacyjnych do merytorycznego rozpoznania.

Można jedynie dodatkowo wskazać, że w obydwu skargach kasacyjnych podważa się zasadność przyjęcia przez sąd, zgodnie z art. 442<sup>1</sup> § 2 k.c., dwudziestoletniego terminu przedawnienia roszczenia odszkodowawczego przysługującego wierzycielowi w stosunku do członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ponoszącym odpowiedzialność odszkodowawczą na podstawie art. 299 k.s.h., w sytuacji, gdy ustalono, że popełnili

występek z art. 586 k.s.h. Ponadto skarżący J. R. , W. R. i A. R. wyrażali pogląd, że nie ma brak jest uzasadnionych podstaw dla rozciągania skutków zastosowania przepisu art. 442<sup>1</sup> § 2 k.c. na spadkobierców w sytuacji, w której przepis ten, stanowiący emanację represyjnej funkcji prawa, powinien być wykładany ściśle i może prowadzić do wydłużenia terminu przedawnienia jedynie wobec sprawcy przestępstwa, nie zaś wobec jego spadkobierców.

W związku z tym zauważa się, że wątpliwości skarżących zostały już rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego i nie sposób przypisać im waloru istotnego zagadnienia prawnego.

W uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 7 listopada 2008 r., III CZP 72/08 (OSNC 2009, nr 2, poz. 20), Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że odpowiedzialność na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. jest odpowiedzialnością odszkodowawczą za szkodę w wysokości niewyegzekwowanej od spółki wierzytelności spowodowaną bezprawnym, zawinionym niezgłoszeniem przez członków zarządu wniosku o ogłoszenie upadłości spółki. Jest to odpowiedzialność odszkodowawcza deliktowa, ponieważ zachowanie takie jest deliktem. Nie każdy delikt jest przestępstwem, ale art. 586 k.s.h. penalizuje takie zaniechanie. Szkoda nie wynika zatem z przestępstwa zaniechania ale z opisanego wyżej deliktu (uznanego za ustawodawcę za przestępstwo). Nie złożenie w czasie właściwym wniosku o ogłoszenie upadłości powoduje obniżenie potencjału majątkowego spółki skutkującego niemożnością wyegzekwowania przez wierzyciela przysługującej mu wierzytelności. Specyfika tej odpowiedzialności, gdy chodzi o dowód szkody, wyraża się więc w tym że wystarczy, iż wierzyciel, który nie wyegzekwował swej należności wobec spółki, przedstawi tytuł egzekucyjny stwierdzający zobowiązanie spółki i udowodni, iż egzekucja wobec spółki okazała się bezskuteczna.

Odpowiedzialność członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za jej zobowiązania przechodzi na spadkobierców (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 1996 r., III CZP 114/96, OSNC 1997, nr 3, poz. 25). Następstwo prawne po śmierci R.R. nie ma wpływu na ustalenie początku i długości terminu biegu przedawnienia. Do następców prawnych stosuje się terminy przedawnienia właściwe dla sprawcy szkody, bowiem następcy (tu:

spadkobiercy) wstępują w sytuację prawną, w jakiej w chwili śmierci znajdował się ich poprzednik prawny.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. biorąc pod uwagę sytuację życiową skarżących